

Warszawa, 24-05-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

IV.7007.50.2014.BD

Pan

Waldemar Buda

Minister Rozwoju i Technologii

via ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie powrócić do kwestii **braku regulacji ustawowej dla określenia wymagań kwalifikacyjnych dla osób ubiegających się o uprawnienie do wykonywania gleboznawczej klasyfikacji gruntów, ponownie wskazując na zasadność podjęcia pilnych działań legislacyjnych w tym przedmiocie**. O pilne działanie ustawodawcy w tym zakresie apeluje także Polskie Stowarzyszenie Klasyfikatorów Gruntów – kopia pisma w załączeniu.

Wymaga podkreślenia, że niniejszy problem, stanowiący przedmiot działań generalnych Rzecznika Praw Obywatelskich od 2008 r.,¹ pozostaje w dalszym ciągu

¹ por. wystąpienia generalne RPO z dnia 24 stycznia 2008 r., znak: RPO-572535-IV/07/MM; z dnia 8 maja 2009 r., znak: RPO-546896-IV/06/AG; z dnia 23 września 2014 r., znak: IV.7007.50.2014.JL; z dnia 17 grudnia 2014 r., znak: IV.7007.50.2014.JL; z dnia 20 maja 2016 r., znak: IV.7007.50.2014.JL; z dnia 21 czerwca 2018 r., znak: IV.7007.50.2014.JL; z dnia 16 stycznia 2019 r.; znak: IV.7007.50.2014.BD; z dnia 24 sierpnia 2021 r., znak: IV.7007.50.2014.BD/JL; z dnia 22 listopada 2021 r., znak: IV.7007.50.2014.BD

aktualny. Zgodnie z opublikowanymi w marcu 2023 r. wynikami kontroli, przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli, 12 spośród 16 objętych kontrolą starostw w latach 2017 – 2022 (I kwartał) nie określiło i nie podało do publicznej wiadomości wymogów, jakie musi spełniać kandydat na klasyfikatora gruntów.²

Brak transparentności i określenia jasnych kryteriów powoływania osób wykonujących gleboznawczą klasyfikację gruntów prowadzi do występowania nieprawidłowości przy jej przeprowadzaniu. Zgodnie bowiem z ustaleniami Najwyższej Izby Kontroli, aż w 73% zbadanych postępowań dotyczących gleboznawczej klasyfikacji gruntów stwierdzono nieprawidłowości; w 33 spośród 42 operatów klasyfikacyjnych, zweryfikowanych w terenie przez NIK z udziałem biegłych i specjalistów, zawarto dane niezgodne ze stanem faktycznym, w tym nieprawidłowo określono: rodzaj użytku gruntowego, klasę bonitacyjną, typ, rodzaj i gatunek gleb.³ Kontrola NIK wykazała nieprawidłowości w prowadzonych postępowaniach, w szczególności polegające na dokonywaniu w sposób niejednolity doboru osób do przeprowadzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów: w przypadku postępowań prowadzonych z urzędu w sposób niezgodny z regulacjami w zakresie udzielania zamówień publicznych, zaś w postępowaniach prowadzonych na wniosek, wyboru klasyfikatorów dokonywali sami wnioskodawcy, którzy następnie wypłacali im bezpośrednio wynagrodzenie. W kontrolowanych starostwach nie były wydawane upoważnienia dla klasyfikatorów, jak również nie prowadzono rzetelnego nadzoru ich działań. Sporządzone projekty klasyfikacji, obejmujące mapę i protokół, nie zawierały części elementów wymaganych przepisami prawa.⁴

Wnioski z najnowszej kontroli NIK potwierdzają niepokojącą tendencję, będąc zasadniczo zbieżnymi z wnioskami, wynikającymi z poprzedniej kontroli, jaka przeprowadzona została w tym zakresie przez NIK (nr ewid. NIK 28/2021/P/20/059/LBY). Wnioski z przedmiotowej kontroli Rzecznik Praw Obywatelskich sygnalizował stronie rządowej w swoim poprzednim wystąpieniu z dnia 24 sierpnia 2021 r., wystosowanym do Prezesa Rady Ministrów. Wskazują one na

² por. Informacja o wynikach kontroli wykonywanie gleboznawczej klasyfikacji gruntów, LBY.430.4.2022, Nr ewid. NIK 164/2022/P/22/053/LBY, marzec 2003, s. 21

³ por. *ibid.*, s. 26

⁴ por. *ibid.*, s. 50

konieczność pilnego uregulowania ww. problematyki w ustawie, tak jak o to apeluje Rzecznik Praw Obywatelskich od 2008r. Z punktu widzenia ochrony praw i wolności obywatelskich, aktualna sytuacja, będąca także skutkiem niewystarczającej determinacji władz publicznych w prawidłowym uregulowaniu omawianych zagadnień, jest nie do zaakceptowania.

W tym stanie rzeczy, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.), uprzejmie polecam powyższe okoliczności uwadze Pana Ministra, jak również zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji co do aktualnego stanu prac legislacyjnych w tej sprawie. Zgodnie bowiem z informacją, przedstawioną Rzecznikowi pismem Pana Piotra Uścińskiego, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii z dnia 28 listopada 2021 r. (w zał.), w związku z prowadzonymi w podległym Panu Ministrowi resorcie pracami, do końca 2021 r. planowane było złożenie wniosku o wpis projektu ustawy do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Mając zaś na uwadze przeprowadzone w podległym Panu Ministrowi resorcie w 2022 r. tzw. prekonsultacje założeń zmiany ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne w zakresie uregulowania kwalifikacji osób wykonujących gleboznawczą klasyfikację gruntów oraz uregulowania zakresu czynności lub działań, których podejmowanie wymaga posiadania konkretnego zakresu uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, uprzejmie proszę o poinformowanie Rzecznika o obserwacjach i wnioskach, wynikłych z prowadzonych prekonsultacji.

Załącznik 2

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

via ePUAP